

Narodni list

Za oglašavanje plaća se 10 halara po redak-
cu za više puta po pogodbi.

Oglašaji šljuzi se na g. Rade pl. Marochino
u Opatiji.

Rukopisi se na vraćaju. — Nefrankirani
listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 10.

Volosko-Opatija u četvrtak 7. ožujka 1901.

God. II.

Kako nas Talijani glade.

I. Potreba škole.

Znamite ča Italiju va kojoj ima 80 po sto nepismenih ljudi — pak čete videt, da po celem širokem svete nastoje svi narodi i sve vlade, da puk ima ča više prilike pohadjat školu i navadit se sve ča je za današnje prilike za življenje potrebno. Istarski Talijani pak od vajkada delaju na sve moguće samo da istarski kmet ostane neuk, priprost, nepismen, bedast, da bi tako laglje, kako i z nemem blagom, s njim vladali. Za to nisu oveli Talijani nikada dat istarskemu kmetu školi. Oni su vavek govorili da je za kmeta motika, a ne škola. Nego nad istarskemi Talijani je zakon, a po zakone mora se puku dati potrebite škole, i tako smo videli više puta, da je cesarska vlada prisilila Talijane, da su morali dat puku škole onde kada su po zakonu morali.

2. Školske takse.

Va istarskih Talijani kako da je sama paklenska soton. Oni vavek misle kako bi našega kmeta zatrlji, kako bi

ga potlačili, pak da mu buče teže pošiljat decu va školu, zamisili su učinit jedan zakon, po ken ča svaki otrok ki hodi va školu morat plaćat 6 krun na leto. To je zakon od školskih taksi. Ta zakon je porečka junta predložila saboru još leta 1894. a bil je učinjen od deputati Dra. Constanti, Dra. Bartoli, Dra. Tamaro, Babudera, de Franceschi, ki su bili člani školskega odbora, a Dr. Constantini je kao referent toga odbora na saborskoj sjednici od 1. februara 1894. predložil i preporučil ta zakon. Proti temu zakonu bili su svi naši zastupnici ili deputati, zač su znali da je naš kmet siromašan, da nebi mogal plaćat te taksi. Za Boga miloga, ter svi znamo, kako naš nebogi kmet teško franjki plaća, pak da ča još plaćat školske takse. Naš Spincio je na toj sjednici predložil da neka se ta zakon o školskih takсах pusti ča, zač da ča bit na velu škodu kmetu. Nego svi Talijani su glasovali za ta zakon i bil je va saboru sprijet. Ces. kr. vlada ni pak tega zakona predložila Premislivemu Cesaru na potvrđenje, nego je zahtjevala, da se nešto promjeni i poslala je zakon nazada junte da učini tu promjenu. I jenara meseca 1896. je junta na novo predložila saboru ili dijeti ta zakon. Sabor, to jest talijanska većina u saboru je ta zakon zručila doktorom Bennati, Constantinu, de Franceschi, Glezeru i Varetonu. Ta gospoda su na usta Dra. Constantina preporučila saboru ta zakon i svi Talijani

su kako jedan glasovali za njega. Čim je bil ta zakon va sabore primljen, su naši deputati valje proteštirali na ministarstvo i prosili su, da se ta zakon nebi potrdil. Nego na žalost ta zakon školskih taksi bil je isto potvrđen i stupil je u kriepost na 15. septembra 1896.

3. Kako se teraju školske takse.

Istarski Talijani nisu ta zakon učinili za drugo nego da naš puk va Istre zatiru zač provincijalni školski fond je imel dosta beči za sve škole va Istre, i još je svako leto ostalo do 15 tisuć flijorini od tega fonda.

Te školske takse su pravi bič za naš siromašni narod va Istre. Školske takse moraju naime občine uterat od roditelji i poslat ih junte va Poreč za ta školski fond. Ako občina te takse ne stera i ne plati na vreme, onda junta naprti ljudem adicional na sve davke ili pak sekvestrira koji drugi občinski dohodak.

4. Školske takse va občine Kastavi.

Nijedna skoro občina va Istre neće da te takse tera od roditelji, pak za ta junta išće te takse još od leta 1897/98. naprvo. Promislite malo: Samo od občine Kastavske je porečka junta terala u ime školskih taksi za leto 1897/98. for. 5318. Nakon sveh moguće molbi i rekursi je junta tu svotu snižila na for. 4212 a buduće ni občina kastavska htela ni tega platit je junta kastavskoj občini stavila adicional od 24% na svi

davki i v isto vreme pitala da občina u petnajst dan plati za prvu polovicu leta 1898—99. još for. 3159. Va decembre leta 1899. pozvala je junta občinu kastavsku, da za drugu polovicu leta 1898—1899. i za prvu polovicu leta 1899—1900. plati u ime školskih taksi niš manje nego 12 (dvanajst) tisuć 164 kruna. Buduće občina ni mogla ti silni beči sama platit a još manje sterat od siromašnega kmeta, stavila je junta va mesecu maju 1900. adicional od 27 po sto na sve davke, da more sterat teh 12 tisuć 164 kruna za školske takse a u isto vreme pita da občina plati za drugu polovicu leta 1899—1900 kruna 6318 u ime školskih taksi. Za leta 1900—1901., 1901—1902 i 1902—1903. pita junta občinu kastavsku niš manje nego četrnajst tisuć 526 krun na leto.

Do sada je junta va Parence samo od kastavske občine sterala za školske takse za leto 1897—98. 8424 kruna, za prvu polovicu leta 1898—99. 6318 kruna, za drugu polovicu leta 1898—99. i za prvu polovicu leta 1899—900. 12164 kruna, za leto 1900—01. tera pak 14526 kruna, za leto 1901—02. 14526 kruna, za leto 1902—03. 14526 kruna. Od leta 1897—1903. ča dakle samo Kastavi prez nikakove potrebi platit porečkoj junte niš manje nego, 72484 krun, to je sedamdeset i dve tisuće četiri sto i osamdeset i četiri kruna.

PODLISTAK.

Volosko pačuharije.

I. Talijanski kunžilj na Voloskem.

Nedelju zapolne bila je va talijanskem kunšilje na Voloskem seduta. Bili su tamo Buda, Lepa, Manjaoro, Berka, Bizel i Eduardo. Buda je bila predsjednik i plera je kalčetu; Lepa se je gledala va zercalo, Manjaoro je navrezala nekakov koral, Berka je pleni rubila za „malega“, ki nikako neće, da pride, Bizel je pipu napunjeval a Eduardo je legjil „Tetu Jambrožiju“. Sve prebira i slabika po „Tete Jambrožije“, a nikako ne more prolejit. Na koncu se je razjadil pak je rekao: Sakramora! on Krstić vavek govori i piše, da ni mi ni on ne govorimo hervateki, nego istarski i slovinski, ale na moju grešnu dušu ja kako Talijanski Slovinac nikako nemorem razumet ča je to „izključiti“, „na vrbi svirala“, „kriomčariti“, „najspretniji“, „erodnjeji“ i tako naprvo. To je čisto hervateki, tako pišu svi foji va Hrvatskoj, pak neka Krstić reče ča ča, mane ga neće dat popit —. Na to se je oglašila Buda i rekla Eduardu: Vražji makako, ako i je hervateki, ča ti je trebe to reć; pak ako i je sto put hervateki kada Krstić reče jedanput da ni, ni pak Bog! Berka ča na to: Pravo ima Buda, ča Krstić reče, ono je, ja to najbolje znam, kada mi priđe vizitu storit... Ma-

njaoro sva jedna se zdigne pak počme vrišćat. „Sram te bilo, Berka, oženjena ženska pak takove vizite primaš, ča ga ne biš mogla pustit za me al za Budu, ke smo za oženit. Bizel i Lepa su se ni to oglašili: Sram vas bilo ča se lajete kako tati puješki. Ča ste ti Buda i Manjaoro pozabile na one mesopustne klince poradi keh je Bizel sedam dan va hladu sedel? Dragi vi, reče Buda, ča mi prihajate van stemi starem storičari od klinca. Ako vi mane to pod nos stavljate onputa moram i ja reć Bizelu, ča je pozabil na one škriplji od Razbojne? Vidite svaki od nas ima kakovu stari ronju pak je najbolje da ju držimo svaki za se; ča ne Manjaoro? Drugem pak, ki nisu va našoj republike moremo tabari rezat koliko čemo ter smo dosada svakemu mendu našle, pak čemo i od sada. Ja, per očempio vavek pljuvam na popi ma svejeno rado hodim k njim va Istru. Dunke mi švoje zlo ni trebe, da nijednemu povedamo, dosti da mi drugel sapunamo! Svi na to kako z jednem glasom su zakričali: Evviva nostro presidente Buda! a Manjaoro je mejsobom rekla: Čaj vraga trebe da svi znaju, koliko sam ja već tujega zlasta pozobala.

Na to su ili svaki doma kafe pit a Eduardo je po pute gudnjajal: „On sakraboljski Ivak, koliko mi je straha onputa va štumih zatukal...“

Zamaraja.

2. Deputacijon puli Stirna.

Ja mislim odkada je ono Talijan Bresci zaklal talijanske kralja Umberta, takove žalosti ni već bilo va Italije, kakova je bila oni dni, kada se je pročulo, da je pul Mihotić ogreben debeli Talijan Stirn. Va Rime, kada su s početka misleli, da je ta velikan izdahnu svoju debelu dušu, vas parlament su fudrali va crno — i svi ambasadori od sveh potenci su prišli talijanskemu ministru, da mu izkažu svoju žalost nad tim velikim gubitkom. Kada je prišal telegraf, da je slavni general još duhat i da je za večeru pojil dvanajst kuhaneh jaje, i punu zdruh kompira i radiča (za kušet i od telesa se ni ne govori), valje su zineli onu crnu stofu dole od zidi od parlamenta i dali su ordin bande militarskoj, da neka gre po grade sopuč Stirnovu marcu: „Al me buš kaj rada imela!“

Veće fešti su slavnomu generalu Stirnu storili na Voloskem. Tu se je najprvo složila skupa jedna deputacijon, ka da ča prit pozdravit velega čoveka. Va toj deputacione bila je sva talijanska aristokracija — sangue bin — od Voloskega. Tu je bila Buda, Lepa, Manjaoro, Berka (to se razume) Marija Longa i neke druge talijanske stroligi z Voloskega. Kada su prišle va kuću od Stirna, šiora Marija ih je zapeljala ravno na kamaru, va koj je ležal veli general. Tih, tih su se približile postelje, va koj je ležalo slavno telo velega štajerskega Talijana. Berka je sva trepetala od straha: — Ča

Vam je? pitala ju je Buda. — Go pagura, rekla je Berka, to mi je ostalo od rojenja — dopo l'ultimo parto, se je spiegelala bolje talijanski Berka.

Veli čovek je mirno ležal va postelje i još je mirnije mljaskal debelu čiku, ku je v usteš imel. A bil je slavni general jedan sledič — dekolitiran... pak se je Marija Longa sva zacurjela, obrnula se na stran i rekla: — Jezu, che el se kopri! A Buda tih Berke: Ju mane come la si tien ritrosa. Kada ga je širam Marija dobro pokrila, Marija Longa mu se je prisostala bliže, i sklopila ruke i zavapila: Dio mio, che disgrazia! Povero sinjor! Ghe ze mejo qualche cosa? Jumane, jumane... povero sinjori!

A Stirn svojoj gospe: Šiši Marička, ti mi boš zdej pernesla jajca veš! — Koliko ču ti ih pernest, Jože! — Kaj me mar? Pernest ih širanjst — trdo kohanih, veš, per mej kokoš. Zdej se bom našero, da bo vse pokalo. In vina pernesi, kaj? In krumpira in šalate in tudi sirja, veš?

Aj, olova pojil! pomislala je na to Buda. A Manjaoro: Ni vrag mu ne ča bit. A Marija Longa: La patria se salva, quando Stin manja tanti ovi. A Berka: Jumane, jumane, meneme via — perché me vien i hipi.

Menemola, menemola, zavapile su sve i zele Berku pod ruku, i šle su s njom venka.

I tako se je svršila deputacion puli Stirna. Barba Tosić.

5. Školske takse va občine Volosko-Opatija.

Va voloskoj občine je junta za školske takse sterala va letih 1897—1899. 5490 kruna, keh smo mi Volešćaki i Opatijci morali va adicijonah platit. Koliko bi se bilo moglo dobra i koristna storit s temi beci. Tako nas vidite Talijani glade! Još mi se Constantini nudi za podeštu na Voloskem. Ča bi mo pak onputa plaćali?

6. Zač plaćamo školske takse.

Kigoder će pitat kamo pak gredu ti beci ča ih junta stera za školske takse? To zna Bog, to znaju Talijani, a znat će po svoj prilike i Krstić . . .

Mi znamo samo to, da junta ni od leta 1897. ni odprila ni jedne nove škole za istarskega kneta, mi znamo na primjer, da neće na nijedan način, da škole va sv. Petre va Šume da drugoga meštra prenda ona škola ima već pet let zajedno preko 120 dece, znamo i to da neće va Nezerinah učinit kucu za hrvatsku školu i sto takove stvari. Čini se kako da je junta takov zakon učinila samo da more tovit oni talijanski profesori talijanskoga gimnazija va Pazine, ki su z Italije prišli v Istru gladni i žedni. Sigurno je, da junta najviše teh beci od školskih taksi potroši za talijašku gimnaziju va Pazine. Ova gimnazija je učinjena brez nikakove potrebi zač Talijani imaju va Kopru cesarsku talijansku gimnaziju a onu va Pazine su stvorili samo na dišpet. Ta dišpet košta na leto puno beci a platit ga mora siromašni istarski kmet. Dokle bude naš puk v Istre zapućen, dotle će Talijani moć delat ča ih je volja, ali johl ti ga istarskem Talijanom ako celi puk v Istre jedanput oči odpre. A do tega mora prit.

Spinčić va parlamente za istarskega kneta.

Va sednice parlamenta od 22. februara o. l. je naš zastupnik Spinčić stavil prešni predlog, neka bi vlada dala pomoć za istarskega kneta: Ta svoj predlog je poduprl ovako:

Leta 1900 su sve nesreću pale na siromašnu Istru, i nevremena, i urazi, i suša, i tuča. Vrhu tega su razbičite boli učinile vinove loze, tako da je bilo jako malo vina, a i ono malo ča ga je bilo, nemore se prodat, zač talijansko vino našemu konkurencija dela; k temu mora se još pomislit, da je istarski kmet od talijanske gospode posvema zapućen, a ono malo ča je do sada država davala u ime podpore, ni ni z daleka dosta, da se siromašćinu pomore, zato neka parlament odhudi, da ima vlada valje dat pomoć istarskemu kmetu, i to tako, da se našim ljudem da dobitka pul građući cest i puti, stermi i dr., i da se za leto 1901 ima stavit va državni proračnu nekoliko tisuć za takova dela, s kemi bi se kmeta dalo malo dobitka. Tako vidite Spinčić skrbi za istarskega kneta! A Talijani? Oni lepo šute i pobiraju debele žurnadi.

Dopisi.

Iz Poljan. Noć je — crna noć prez meseci, a on hodi po kozjih stazah kako da je dan i kako da sunce sveti. Ale on je maćak — zato i vidi po noće. — A dehol je to maćak:

„Maćak gudač
Stari sudac —“

On hodi i hodi! Kadagod malo zastrambiča va kakovu gromanču, ale pak va kakov jarak, ma se valje zadržit i gre napred, napred. Naokolo nimu nijednoga, on

je sâm, sâm kako sred cimitera. A ki ne bi znal, da je sâm, misli bi, da ih je dvajset s njim skupa, tako ta stari maćak prede — to će reć: sam sobom govori:

— Ja, po rane božje, ki će mane ča? — ja sam balotal za Kitu — ja, za onega tudeška sam balotal — pak ča će mi ki? Živila domaćina! ha, ha, ha! Ma, je bilo dobro ono vino? pfui! ha, ha, ha! Aviva Benatid! ja, ja, za Kitu, za Kitu! — Kita će bit sudac na kure — a pak neka bude — ja sam ga balotal — ma sam i pil — ho, ho, ho, ho! ma sam pil! Dobro vino! —

Tako je on sam sobom govori. Najzada je zamuknul. Nekakova oštra zima mu se je zatukla va košćini — on je počel vās drhat. Bil je blizu „Pažari“ nu već ni mogal na nogah ostat. On vam je lepo zašal va bližnji bošak, pobral nekoliko drv i grančie, pak sve to skupa zapalil. Onputa se je ondo zasel i počel se je teplit i sam sobom govori:

— Ha! sada ja sada. Uhi! ma mi je lepo. Ja — za Kitu sam balotal — za tudeška. — Ča će mane tudešak, ni Taljan, ki mi da pit za njega ču i balotal. Kita mi je dal pit — aviva Kita — novi sudac od kuri.“

Za tem se je stal na nogi i pustil neka šuma gori pak je šal napred. Sreća da ni bilo vetra — pak se je brzo pogasilo. Nego tu igru je on opetoval još dva puta, zač se je opet otel stepilit, a kada je po treći put važgal šumu, skoro da ni oganj ulvatil i jedan dvor.

I to su mi ljudi, ki da delaju za nekakovu starinu. Za pijaćinu, za pijaćinu, alitroke za starinu. Ivi i jist ala maka, boški važigat, fureštom otvarat vrata svoje kuće, da se do mala va njoj imosesaju, to je delo našeh bednesteh maćak i njihovoga kaporiona, talijanskoga plaćenika Krstića. Ali prit će već vreme, kad ćemo njim dat ča njim gre.

Iz Rovinjskega sela. Molim Vas gosp. urednik, da ova dve besede tiskate va „Narodni List“.

Na 19. pasanega meseca bil je za kratko vrime puli nas zloglasni Arbanas Krstić. — On je va kućah nekih talijanskih prodanec agitiral proti nam, istarskem Hrvatom. Govoril je trubilom, da bi Hervati hteli prodat Istriju pod Ungareza (aha! dakle ne već pod Hervatsku! opazka sla-gara), da se v Ungarije puno plaća i takove nemotarije. Nego naši ljudi za Kerstića mare i ne mare. Mi znamo svi, da je on do leta 1896. bil najvstreniji Hrvat, da je obrnul banderu komać kad su ga Talijani kupili i da toliko proti Hrvatom govori i piše zač ga zato Talijani dobro plaćaju. Da bi ga jutra Hervati bolje plaćali, on bi svo zlo na Talijane rigal. Ki ga plati ta ga ima. Takov čovik more bit va jedan dan Talijan, Hrvat, Turčin, Kinez i sve ča čete. Pak takovemu čoviku da će naši pošteni kmeti virovat. Ajbo nikada maj! Mi ćemo se deržat našega Laginje i drugel našeh prijatelj, koji su našemu puku v Istre već dosti dobra učinili, a izaljajcam daleko od nas kuća —! Da Vas poživi Bog gospodin urednik.

Ča piše „teta Jambrožija“.

Ovput pustimo svi preamboli na stran, zač imamo dosti ča kopat va „teta Jambrožija“ od suboti. Ovput ima i rep — i kolik, da vidite, tako da ovoga puta ne te uperat jedna klešća — trebat te nam manjko dvojca, a ako ne bude ni to dosta onda ćemo zet vili, pak će mo s njimi kidat, dokle nam bude mogal nos podnest. Dunke ala na delo.

Krstić Krstića pobija. Propali smo! Nima nas već — adijo moudo. To nam poručuje Krstić va zadnjoj „tete Jambrožije“. On govori šćeto i neto, da v Istre hrvatskega naroda niti ima, niti ga je ikada bilo — on je to dokazal — on Krstić. I za sigurno će bit tako, kad je to Krstić dokazal. Tužni mi nabegi! Ča će bit z nas? Sve je proti nam — sve: i tradik-

cija, i monumenti i učenjaki povjestničari — kako vidite, sve, sve . . . Ale va svoj to nesreće ostal nam je ipak jedan veli učenjak, povjestničar, ki se je spametil i od nas drugel i leta 1896. ovako od nas pisal: „ . . . kakvi mu to božji pravaši, kada jednog Hrvata iz Dalmacije smatraju tuđincem u Kastvu, matici Hrvatsstva v Istri. Iz tega se jasno vidi, da va Istre nije „hrvatstvo na vrbi svirala“, neg da tega hrvatsva mora i v Istre nekoliko bit, kada mu je matica Kastav. Isti taj učenjak povjestničar napisal je, kada je on nebog Dr. Podreka umrl, mej ostalim i ovo: „Tomu vrlomu otačbeniku i plemenitomu Hrvat u neka bude lahka grumen hrvatske zemljice, koju je za života vrude ljubio“. A mi znamo pak da se je pok. Podreka rodil va Buzešćine, i ako sam naš učenjak-povjestničar govori, da je Hrvat, to su morali bit Hrvati i njegovi roditelji, za keh znamo da su rodom Istrani. A mi znamo još i to, da je pokojni Podreka zakopan va Pazine, pak pitamo mi, kako bi mu mogla bit lahka hrvatska zemljica, ako nebi bila ona zemljica va Pazine — hrvatska? To je sigurno znal i učenjak-povjestničar Krstić, jer da on ni tega znal, on ne bi to bil napisal va svoju „teta“ od leta 1896. I tako vidimo, kade sam Krstić Krstića pobija. Če on još.

Krstić i munida. Krstić pita: Pokažite mi jednu munidu ali jedan kamenčić, ki bi pokazeval hrvatsvo va Istre. Ja ma mi mo nismo krivi, ako on ne pozna, ako ne samo onu munidu, ku mu dava Campitelli, — ono je svakako talijanska munida, ale ni lepo od njega, da po onoj munide on sudi, da je Istra talijanska. A ča se pak tiče kamenčića, to čemo ga valje poslušat. Se spamećuje on kako su ga ono va Boljune kamenovali? Benj, oni kamenčići, s kemi su ga kamenovali, bili su čisto hrvatski — to mu ja garantujem.

Krstić i ilirski jezik. „Teta“ piše: „ . . . temu srbskemu jeziku dal je Gaj naslov ilirski! . . . Od onoga doba prigrlili su u Hrvatskoj taj tobožnji ilirski, a u istinu srbski jezik: Dakle ilirski — iliriko i liriko — to je isto ča i srbski, a jer malo zgora Krstić dokazuje, da je pak srbski isto ča i hrvatski, po tom je i srbsko-hrvatski isto ča i liriko. A dunke zač je ono „teta Jambrožija“ pisala neki dan va jednom pisme z Buzeta, da „neka naši ljudi ne zapišu da im je zajik srbsko-hrvatski — nego liriko“. Krstić, ste vi va istinu duhtar? Ako ste duhtar, recite, ma po duše ako ju imate, ča ni vaša „logika šepava s preda i z traga“, &? Tako bedasto pišu puli nas deca od 10 let, a ne duhtar od 40. Promislite dobro, pak će te videt imamo li pravo ili ne. Nego ča j' vam stalo. Vašem maćkom je i onako sve pravo.

Krstić i dalmatinski pjesnici. Krstić govori o njima, ali mi ih nećemo spominjat, jer se bojimo, da bi se njihove slavne kosti va grobe obrnule, kada bi čuli, da ih mi proti jednemu Krstiću branimo. Nego najljepše je još to, da Krstić ne ču, da su Dalmatinci Hrvati. Pak ipak je leta 1896. sto puta napisal va tadanjof tete, da je on dalmatinski Hrvat i čudil se je kako su ga mogli držat za tuđinca — njega dalmatinskog Hrvata — va jednom Kastve — va matice hrvatsva Istre. A za pok. Klaića piše u broju od 15. januara 1896. da neka mu bude laka „hrvatska koljevka“. Kako bi temu velemu pokojniku mogla bit lahka hrvatska koljevka — to će reć Dalmacija, ako ta koljevka, ne bi bila hrvatska? A u članku „quosque tandem“ piše, da je u Dalmaciji samo jedna gruda hrvatske zemlje, koja je tuđa slavenskoj misli, a to da je Zadar, to leglo talijanskih bjegunaca i slavenskih izroda!!! Ova valja suha zlata

Krstić! — ala dole baretu! „Teta“ piše: Skidat ču vam kapu i do crne

ču vam ču zemlji klanjat, ako budete v meni žali inenovat ma samo jednega istarskega pisca od 60 let nazad, ki bi učil i pisal da istarski slovinci jesu Hrvati i da hrvatski pišu. Nema ga — piše Krstić. Ima ga — klječe niše podpisan barba Toničić, a ima ih i više, al kad neće više nego jednoga, povejmo mu ga mi, ki je: To je Mikulaj Bellinčić Lovranac, ki je napisal gramatiku, talijanskoga jezika s tumačem hrvatskim. On i ne zove naš jezik drugačije ako ne hrvatski i samo hrvatski, a knjižica je tiskana ne pred 50 već pred 100 let. Baaa! sada imaš. Mi čemo va dojdjećem broje našega lista donest ču više o tej gramatici, ku more svaki videt u uredništvu našega lista. Ala Krstić! — skidaj kapu — i klanjaj se do crne zemlji!

Odrapan jezik: „Teta“ piše, da je jedan put doktor Laginja pisal da je Krstićev zajik odrapan, i od tega bi Krstić otel zaključit, da je i jezik va kem mi pišemo naš „Narodni List“ odrapan. To je bedasto ča on brblje. Svaki maćak, pak i on ki ima meždžani va peto mesto va glave (a takovih je puno) svaki takov maćak moć će jako lako prosudit, ka je razlika me našim jezikom i jezikom va kem piše Krstić. To je kako dan i noć. Naš je jezik čist, gladak, umiljat, mehak, jedar, zdrav i sladak, dočim je jezik va kem piše Krstić, ne samo odrapan nego i skandalozan. Krstić piše: „ . . . kad sam ja još onput počel odprēt (sic) od našem kmetom . . .“ A na drugem meste: „ . . . Da im on odrikl ko vrelō teg hrvatskeg državnog prava“. Govori morda tako narod v Istre? Homo još malo dalje: „Treti izvor povesti je ono ča učenjaki povjestničari su pisali i pišu“. Po tom ako bi ki učenjak-povjestničar napisal staroj Jambrožije jedan list, va kem njoj izkazuje svoju ljubav, to će bit onputa izvor povjesti za Istru? Nego ki god će reć, da mi preved čemo do besed. Pa naravski — zač znamo, da je muž beseda, a beseda da je muž — a Krstić ni ni jedno ni drugo. A još ovo: „ . . . ke gradove hrvati drže za hrvatske gradove (če stih) pak ipak u u svih teh gradovi . . . (Ah, kako to lepo zvoni, ča ne?) A ovo pak: . . . u familiji šenjanca od čijega stari . . .“ za tim „odmah su počeli pozvat svoje padjase . . . (Pak to da ni odrapan jezik!) a ovo „ . . . odgovoril je s pismom matica keg . . .“ (Ah, ovo keg vriedi koliko i zubi stare Jambrožije!) Nego ki bi otel izpisat sve one falope, ke se nahajaju va onem ča on napiše, moral bi izpisat sve njegove „tete Jambrožije“ i to od početka do kraja, zač sva njegova pisma nisu nego draparija, nagrada i nakaza lepega jezika, lji je va našu krv prešal mlekom naših mater, i za to ga i znamo i va govore i va pisme milijun. tisuć puti bolje od kakovega takovega izrodjenoga hrvatsko-talijanskoga Arbanasa.

Zveri va ljudskoj spodobu. Da se ne bite prevarili: te zveri va ljudskoj spodobu, nisu sada već Talijani, nego to su vam sada naši Hrvati od Milotić. Pred pet let pak najme leta 1896. je Krstić to isto pisal od Taljani, kada su ono Taljani va Pirane kramovali naše zastupnike, ki su se po bure vraćali z Poreča doma. Poslušajte ča je onputa Krstić pisal o njima va svojem članku „Quosque tandem? . . .“ Za Taljane nije ništa sveto. Moralno im je čuvstvo izvraćeno, govore pogrdama, hodaju po blatu . . . reptili . . . (Ste čili duhtar Constantini — če bei complimenti!) Pak dalje stigmatizira „nespašene Kalabreze radi njihovog divjačkog atentata, oskrvnuća va blagoslovljeni lias našeg, na žalost, prerano preminulog velikana Klaića, nadodavši da takovo divjactvo itd. Zatim Krstić dava Talijanom ova imena: „Afrikanški prosvjetitelji“, „fukara“ i gladna zvierad. Najljepše piše o tej gladnoj zvieradi: „Gladna zvierad (Talijani) opazi plien, pa hajd u potjeru za neviniimi žrtvami, prisljence su uteci se prostim strahažan financije. Užasno! Mi se ne čudimo, niti zamjeravamo zvjerskoj nemani, jer ne mo-

zamo, da pojmiš gvieri bez zvjerske čudi, ali se čudimo državnoj vlasti... koja je pozvana, a neće da ukroji zveraku neman. Još kaže Krstić, da državna vlast, kao da odobrava takove nešuvene grozne, zvjerske nepodobitne nespasanih tarabutta. (Ste čuli Talijani? Kako vas lepo Krstić komplimentira!) Ancora, ancora, fè in suo onor, cemetite e pranzil! A kruna svega je ovo ča Krstić kaže na kraju svoga članka: ... latimo se tojgago, pa prema onoj Isusovoj: glavu za glavu, oko za oko, ruku za ruku, odvraćajmo našim protivnikom šilo za ognjilo. Ste čuli? Krstić je leta 1896. dakle pred samih pet let savetoval nam istarskim Slavonom, da mlatimo koliko ki more jače svoje protivnike: E, benj — to se je i storilo: Puli Mihotić se je namlatilo protivnika Stirna, pak ča treba, da sada Krstić toliko vapije proti našim ljudem? Oni su storili niš drugo, nego samo ono, ča ih je Krstić navadil, da gore. Krstić je rekao: Zamite tojgagu, pak tucite vraga! I ljudi su takli. Posluh je sveta stvar!

Talijanom je pravo, da ih je Krstić tratal za zveril i za fakini. Iz gornjega članka se more videt, kako je Krstić pred samimi petimi leti komplimentiral naše Taljane va Istre. „Zvieri“, „neman“, „divjaci“, „fakini“, „fukara“, to su bili tituli, ki njim je on prišival. A svi ti tituli su Talijani pobrali i progutali: oni nisu proti istim protestali, a ni sam Krstić, to mu valja priznat, nije ih kasnije nikada opozval. I reš bi va istinu, da je Krstić pravo imel, kada je ono proti njim pisal, zač oni ne samo, da se na njega ne jada, nego još mu delaju „festi“, „cemetite“ — oni mu davaju beči i tako dalje, i tako dalje...

Magarac i knjige. Va škole su nas nekada vadili, kako je neki osal našal na pute nekakve knjige, ke je on valje požal, zač je misel, da čs s tem postat na jedanput učen i pametan. Kada ih je sveli strpal va „štumih“, šal je mej svoji pajdaši, da čs im on pokazat sve ča zna. Svi su na to stali okolo njega, da ga poslušaju. I on va istinu otvori usta, da čs njim ča zapredikat — nego kako tovar ostane uvek tovar, pak magari ako ima na štamihe još toliko libar, on, na mesto da im pove ča zna, zaveval je tri puti: i—al! i—al! i—al! Na tu malu basnu sam se ja spametil, kada sam ono va zadnoj „Jambrožija“ čital, kako se Krstić hvali, da je i on „nešto učil i zaviril u dosta veli broj savokrstivnih knjig...“ On misli, da je zavirit va knjigu isto ča i zavirit va takujin štarega Campitella!

Krstić i prasci: Za jednega mojga prijatela piše Krstić va zadnoj „tete“, da bi se Talijani sramili imet onakoveg prasca za patriota. Oh! daj, daj, neka Krstić ne misli, da su ti Talijani tako škripulozni, oni su već do sada zeli za patriote celu menadžeriju svakokoveh blaga, najme mačak, Puh i svakokoveh gljistin, a svima je zavrha ona arbanaska, da prostite svinja, ku čs valjada Krstić najbolje poznat.

Kako Krstić piše „tetu Jambrožiju“: Ovako: On zame v.ruki kakov članak, ča ga je va svoje vreme pisal proti Talijanom va Istre, pak onde kade su prvo stala vrede proti Talijanom on ih promeni proti Hrvatom — i to vam je „teta Jambrožija“. Lahko je tako pisat.

Zač ga ima Krstić onoliko protiva g. Kundiću? Zato zač g. Kundić je tako zločest čovek, da neće, da mu dava meso na puf i neće da mu dava beči. Da bi mu naš g. Kundić daval meso na puf i da bi mu daval beči — Krstić bi pisal, da je Kundić najbolji čovek na svete. Gosp. Mate, neka mu pošaju na Matulje malo strakula, morda bi ga to umirilo!

Još ima teža va „tete Jambrožija“ ali vidite i sami, da i sam se s ovom malo preveč zašental, zato ču gledat da s tem već jedanput na kraj pridem. A svržit ču z

jednom pjesmicom, ku sam našal va zadnoj „tete Jambrožije“. Pjesma je talijanska — pak čemo ju pernest, kakova je:

Storia de un gatto.

A Matulje quando ancora
Me chiamavo Jovanin,
Mi gavevo relazioni
Colla vecia Jambrozin.

Ma de questo amor mi stanco
„Puli Turak“ son andà,
In un gatto trasformato
Una gatta go trovà.

Go cercà in ogni modo
Jambrožina de sbancar,
Ma per quanto go studiado
Non sapevo come far.

Ed in fin me son obligado
Quella vecia a — cocolar;
E per il fio che go pul Turak,
Tanto al mese a pagar.

Se vedè son disgraziado
Con quell' orrido scarpion.
Oh! che strega maledetta,
Che carcassa — Dio mio bon!

Ma così come go agido,
Lo son stà anche pagà
D'ogni mal el zè capace,
Chi la patria ha rinega.

Barba Tomčić,

Domaće viesti.

Presvetli Cesar je sprogovoril — pravica je učinjena. Bilo je tako negdje pred jedno 9 ale 10 let, kada je još va Trste vladal žalostne uspomeneg guverner Rinaldini. Ta čovek rojen i zgojen va Italije, bil je i ostal dušom i telom najžešči Talijanac, a nas Slavene va Isre i va Primorje mrzil je i proganjval kako i koliko je samo mogal. Poznato je, da je ta Rinaldini va svoje vreme prizval k sebe gospodina Spinčića, ki je onputa bil va cesarskoj službi, i počel ga nagovarati, da neka zapusti Slavene va Istre, i neka ih već ne brani, pak da čs dobit lepu službu, ka čs mu puno hitat. A g. Spinčić odgovoril mu je mirno: — Ecclenca! Kad vi tako s menom govorite, činite mi najveću uvredu, — no znajte dobro, da doklegod bude va mojih žilah tekla zadnja kap krvi moje, da čs sve moja skrb i celo moje delovanje bit upravljeno na korist i na sreću mojega siromašnega i zapuščenega naroda va Istro. Na to se je Rinaldini vas zapalil od jada i zavapil: Ma znajte vi, da ste cesarski čovek, i da morate poslušat i delat onako, kako vam mi zapovedamo. A gospodin Spinčić njemu — Ecclenca! To je sve istina, ča vi govorite. Vi me možete i ovaj čas dignuti iz službe, ali ja ču sve to rado žrtvovat, samo da svomu narodu koristim. Neke mi se dogodi ča god čs, ja sam uvjeren, da me moji ljudi zapustit ne čs. To mu je rekao g. Spinčić, a Rinaldini je ostal na to vas jadan i biesan, i prvu priliku, ku je mogal uhvatit, upotrebil je, da g. Spinčića digne iz službe. Nego Rinaldini je delat računil prez oštara. Kad se je to pročulo, po celoj Austrije se je počelo pisat i delat na to, da se nepravica, ka je bila učinjena g. Spinčiću, popravi, i da se g. Spinčiću povratil ono, ča je bilo njegovog. I dogodilo se je, da su i ministri i Rinaldini ostali osramoćeni, a gospodinu Spinčiću dana je bila penzija od 1000 flor. na leto. Nego našim neprijateljem ni ni to bilo dosta. Oni su još vavek trubili okolo, da je gospodin

Spinčić za to izgubil službu, da je, tobože, otel Istru prodat pod Hrvatsku, pak je zato prvi dan naš presvetli cesar sam svojom rukom podpizal dekret, s kojim se gospodinu Spinčiću daju sve one pravice, ke bi bil imel, da je do sada bil va službi. To je naš presvetli cesar učinil za to, zač je uvjeren, da je gospodin Spinčić od vavek pošteno i plemenito mislel, i da je ono bila sve sama crna kleveta, ča se je za Rinaldinovo vreme proti njemu govorilo. Tako je, a da ni tako, kako bi bil naš presvetli cesar podpizal on dekret, s kem se g. Spinčić nazada davaju sve njegove pravice? — I tako vidimo još jedanput, da ki pod drugim jamu kopa, da se sam va nju zvali, vidimo najme, da je Rinaldini hičen dole od guvernerske časti, dočim je g. Spinčić uzvišen od sameg presvetleg našega cesara. Živio naš presvetli Cesar Franjo Josip I. Živio naš vredni zastupnik g. profesor Spinčić!

Monsignor Zamlić — član c. k. zemaljskoga školskoga vieća va Trste. Čuli smo veseli viest, ka čs za sigurno razveselit svakoga pravoga Istarskoga Hrvata. Njegovo Veličanstvo naš presvetli car blagoizvolje je imenovat Monsignora Vinka Zamlića župnika na Voloskem, za člana c. k. zemaljskoga školskoga vieća va Trste. Sada čs i naši učitelji imet svojega zagovornika va tem tako važnem vieću. Mi čestitamo našem Monsignoru na liepoj časti, a čestitamo i našem narodu, kemu neka bude i to mali dokaz da se naša stvar, ako i pomalo ale ipak stalno i postojano napred pomiče.

Poziv na izvanrednu sjednicu čitaonice „Zora“, koja čs se držat u društvenim prostorijama dne 10. marca u 4 sata poslie pođne sa sledjećim dnevnim redom: 1. Otvorenje sjednice po predsjedniku. 2. Čitanje zapisnika posljednje sjednice. 3. Položenje računa o preuredjenju društvenih prostorija. 4. Možebitni predlozi. Opatija, 4. marca 1901. Odbor.

Zač jednom sve a drugem niš? Svaki čs se spamečivat, kako je u noć od mesopusta uhvatil oganj lepu villu g. barona Schmidta. Najprvi su opazili oganj obćinski stražar Anton Podreka i obćinski sluga Josip Šebalj, pak su valje šli zvat žandarmeriju i druge u pomoć. Neki su šli zvonit k sv. Roku i sv. Ane a neki su opet šli na lice mesta, da gase oganj. Istodobno prišal je g. Podmenik z jednim stražarom z Opatije. Međutim su obćinski stražar Podreka i obćinski sluga Šebalj z nekoliko finacijalnih stražari od torpedinijeri „Adria“ šli va villu i počeli gasit oganj. Valje su videli, da se je oganj porodil va jednoj sobe, ka je bila zaprta sa železnimi vratil. Gosp. Šebalj je ta vrata silom odprl i počel se je oganj gasit, kade je bil nastal. Nego već je bil i krvov v ognj, pak su neki a med njimi Podreka i Šebalj, postavljajuč život svoj va pogibelj šli su na krov i od tamo levali vodu va oganj, samo da isti ne zahvati celu kuću. Drugi su opet a na čelu im g. Podmenik na svu prešu nosili iz kuće robu van, da se spasi ča se je spazit moglo. Kad su prišli vatrogasci z Opatije počeli su valje točit silnu vodu va oganj pak njim je pošlo za rukom pogasit ga.

Na mesto, kade le gorelo, došal je g. načelnik Dr. Stanger i g. Viktor Tomčić, ki je ostal tamo skoro do 3. uri u jutro. Okol trete uri u jutro prišal je tamo i poglaviti g. kotarski kapitan, nego onputa je već bil oganj posvema ugašen. Okole dela gašenja odlikovali su se navlastito gg. Šebalj, Podreka, Podmenik, voloska žandarmerija, vojska od finacijalne torpedinijere „Adria“ i opatijski vatrogasci. Gosp. kapitan Scarpa je radi toga sveh pohvalil, samo za one od obćine Volosko-Opatijske ni imel ni jedne besedi pohvale, a vendar su se oni najviše mučil, kako more i sam poglaviti g. baron Schmidt posvedočit. To nam je va istinu jako čudnovato. — Svaki ki se va takovoj prilike žrtvuje i svoj život stavlja va pogibelj

za spusiti tuđe imanje, zasluži pohvalu. Zač onputa činit razliku z općinskim slugami?

Novi banj va Opatije. Već se od dugo vremena čuti va Opatije potreba teplega banja, ki bi osobito va jesensko vreme kad je Opatija puna privukal va naše mesto puno ljudi. Da se toj potrebe doskoči odlučili su liečnici Opatije i Voloskega, da čs sagradit jedan takov banj. U to ime bila je poneleljak na 4. o. m. sjednica va „Stefanije“. Bilo je pozvano preko 20 dulitori, med ovemi i naš načelnik, velenični g. Dr. Andrija Stanger. A bilo je i dvajsetak drugih ljudi, ki su bili pozvani da dođu na ta dogovor. Na toj sjednici odlučilo se je sagradit zgradu, ka čs koštak kakoveh tri sto i četredeset tisuć krun. Jedino je to da se nisu mogli složiti za mesto, kade bi se imal sagradit banj. Jedni su oteli da se sagradi va Dražice, pod „Villem Esterhazy“, drugi puli Eviča, a treći na Slatine. Jer se nisu nikako mogli složiti, zibrali su odbor, kemu je predsjednik g. Dr. Glax, i taj odbor čs stvar dobro pregledat i proučit, pak čs se onputa na novo sazvat skupšćina, ka čs najzada odlučit, kade se ima gradit. Ti banji čs bit gradjenju po najnovijem sistemu. Mi ih teplo preporučamo, jer bez njih bi Opatija taško mogla napredovat.

Vojnici u Voloskom. U subotu dne 23. pr. m. u jutro oko desete ure marširali su kroz Volosko dolazeč iz Matulji dva batajljuna pješacke pukovnije Kattinelli br. 96 (rička garnizona) sa glazbom na čelu. Svirajuć veselo koračnice, prošli su kroz Volosko, te su se zaustavili pred vilom Irene u Voloskom, gdje je glazba pred stanom njegove Visosti Nadvojvode Augusta Josipa odigrala par komada. Nakon toga vratili su se vojnici sa glazbom na čelu na Rieku. Vesela vojnička glazba privabla je mnogo znatiželjnoga puka na ulicu. Već puno godina nisu vojnici iz Rieke prošli kroz Volosko, premda su u prijašnjih godinah običavali češće ovamo zalaziti.

Jad i čemer našeh neprijatelj. Našem neprijateljem je prava kuga, da ih „Narodni List“ kadagodar šćipne. Neki se tuže, da zač ih ne pustimo na mira. Mi njim pak sporučujemo, da mi rado pustimo na miru svakoga ki nas i naš narod na miru pušća. Zač nismo nikada pisali ni jednega slova proti onem Talijanom i impiegatom u drugem, ki se va naši domaći posli ne pačaju? Neke nijedan ne misli da čemo se mi pustit od svakoga smrada pod noge hitat. Mi čemo tuč, dokle se oni, ki pameti nimaju, pameti ne navade. Ste čuli?

Jambrožija moja, moja...

Bez tebe draga ljubezia,
Ja sam ti brian disperan.
Ti si moja Jambrožija,
(Drži ju. Op. slagara.)

Jambrožija moja, moja,
Ti si moja Jambrožija,
Ja sam tvoj.

Za te sam bil z Reki zignan.
Z gujljeni jaji očupan.
Ti si moja Jambrožija itd.

Za tebe sam Taljan postal
Za Judim sam se groš prodal.
Ti si moja Jambrožija itd.

Za jedan bušac tvojih ust,
Ja bim se prodal drugi put.
Ti si moja Jambrožija itd.

Al za ki krajcar žepa tvog,
Dao bi dušo, život svoj.
Ti si moja Jambrožija
Ja sam tvoj.

Odpril mi draga takujin,
I daruj meni ki slijon.
Ti si moja Jambrožija,
Jambrožija moja, moja
Ti si moja Jambrožija
Ja sam tvoj.

Grušterle.

Svega po malo.

C. k. Notar Puović agitira u svom uredu za Talijane. Zadnju nedelju bil je pul notara Puovića Ivan Ricman iz Drago, ki pveda ljudem, da mu je notar Puović rekao da je poradi Stirna, kega su na dan Pusta pul Mihotić namlatili, zač ni mira dal, zaprto 55 (pedesetipet) njih. Notar Puović je jako dobro znal, da to ni istina zač su bili zaprti samo 4, on je jako dobro znal, da su ti četiri još subotu na 23. pr. m. bili pušteni van zač su bili zaprti samo na temelju krivega svedočanstva, pak svejedno je imel kuraja govorit ljudem va svojoj kancelarije, da ih je zaprto 55 poradi Stirna. Bravo Puović! Tako se istinu govori. Pasmni tjeđan bilo je pul notara Puovića nekoliko Mošćeničani a mej njimi Ivan Marković. Ov pveda, da je u vreme kad je bil pul Puovića prišal k njemu se svetovat jedan čovek s Kunina neč poradi svojga brata, ki da je va svojoj trgovine propal i pobegal. Notar mu je onda pred svimi rekao: „Ja, vaš brat se je previse hitil va hrvatski partit pak je propal, tako se pazite vi i svi drugi. Ki se bude pačal va hrvatski partit ča svaki propast“. Vidite ga malo a, ča je to delo od jednega c. k. notara tako agitirat proti hrvatstvu v Istru. Pak to ča je on govoril to ni istina niš, zač ni nijedan čovek poradi hrvatskega partida propal a poradi talijanskega jih je samo va kastaršćine propalo u vreme od 4 leta, deset. Pak da bi ki tako govoril nego Puović ki je po porode, po zajike i po imene Hrvat! Va istinu, luji je sto puti poturica nego pravi Turčin! Preporučamo Puovića našim ljudem neka mu još davaju dobitka.

Talijansko poštenje. Va Lanisču, občina Buzet bili su do pred nekoliko vremena dva apalta. Financa je jednega zaprla zač da je Lanisče premalo selo za dva apalta. Sada on još iz Mošćenice dobro poznati „Grego“ piše va „Popolo Zuccone“ proti onemu apaltu ki je još va Lanisče ča grje more a samo za to, zač je gospodar istega pravi istarski Hrvat i za to ča prodava va svojem apalte žigice od družbi sv. Cirila i Metoda za Istru. Vražji razbojnik! Dajte našemu kmetu za one tisuče ke plača za adicijalni, potrebite školi, pak neče trebat, da družba sv. Cirila i Metoda za Istru te škole dela ni neče trebat da se za školi prodavaju fulminanti. Nego hteli bite, da naš puk v Istri bude prez školi, da bude zalupan samo da more s njim vladat kako z blagom, upravo kako Krstić z nekomi Rukavčani. A nečete ne, ako Bog da!

Naš hrvatski zajik va Italije. Pokazal nam je neki naš prijatelj jedan list, kega je dobil ovi dni od nekega talijanskega družva. List je pisan na čistem našem zajike, ili kako bi rekli naši ljudi — trdo hrvatski. Naši neprijatelji, istarski Talijani i prodanci posvuda hitaju naš zajik pod nogi — nete da za njega čuju, i govore nam, da s njim ne moremo ni preko praga, a kad tamo va samoj Italije služe se s našim lepim hrvatskim zajikom. — Ovo smo napisali, da več jedanput naši čoravec vide, kako čak i naši neprijatelji poštuju naš zajik — a kako bi ga više poštvivali, kad bi smo ga mi sami znali i hteli poštvivat. Ljudi poštuju i ljubimo našu lepu materinsku besedu, naš lepi hrvatski zajik.

Blažene djevice Marije na Trsatu — čudo. Čitamo u „Našoj Slugi“: Nekoga dana u jutro dođoše na Trsat blaženoj Djevici Mariji roditelji sa svojim jedinim djetetom, koje je po prilici tri godine staro, bolestinim, koga i ljecnici napustiše, jer da mu neima više života.

Otac djeteta čim je došao pred ctkvu skine postole i nogavice, zasuče hlače do koljena, uzme od majke diete u naručaj i prodje nagimi koljeni duž crkve do u sve-tište obilazeći žrtvenik blažene Djevice Marije i žarkimi molitvami proseći da mu jedinom djetetu povratit zdravlje.

Jedva je obišao oltar Blažene Djevice Marije tri puta zazove diete: čaća! i poče hoditi samo. dočim nije prije ni govorilo ni hodiło.

Teško je i pomisliti veliku radost sretnih roditelja, koji su se vrućom molitvom zahvalili Bogorodici na tolikom daru i milosti.

Talijanski list na Rieci „La Bilancia“, htjela bi poradi ovo čudo, nu „N. L.“ iz Sušaka, koji je prvi probio ovu viest, tvrdi ponovno, da je istinita i da pozna tri svjedoka, koji su bili ovomu događaju prisutni.

Krstić dovet puti kaštigan. Prokura od Štata va Zadru pisala je ovi dni, da je Krstić bil do sada 9 puta kaštigan, i to najviše radi uvrede poštenja, prevare itd. U ime kazne moral je do sada platit 230 krun, a va peržune je bil zaprt 38 d. n. To je ta talijanski paladin, kemu Talijani večeri pripravljaju. To je on prorok kemu naši mački veřaju, kako kakovemu Mesija. Neka njim bude!

Nekim našim ljudem na dušu. Čuli smo da se neki naši, drugčije vredni ljudi, zaustavljaju na cesti i da s Krstićem govore, a neki da mu čak i ruku stisnu — ruku jednega Krstića. Ali to još sve ni niš. Čujemo, da su se ovih dan dva naša čoveka igrala s njim na Matuljah na karti. To je grozno! S njim, z jednim Krstićem — s jednim onakovim izrodnom, s jednim onakovim poturicom. . . Ljudi ne mojte za Boga nemojte vaše čestite duše blatit njegovom pezinom. Več sama njegova sapa je kužna — a kužna je i njegova ruka — ona ruka, ka prima Judine srebrenjake. Dugo od njega, dugo od Krstića neka bude svaki on, ki želi da ga svet drži za poštenega čoveka.

Kade je Pikaroba? Ovi dni su neki va Lovraně iskali Pikarobu s feraličem i nikako ga nisu mogli nađ. Bili su i kod kapelice, ma njega i ni ni. A kako bi mogal ni bit, kada brižan sedi va hlade va Voloskem. On je šal storit oni tri dni pržuna, kehl je dobil, ča je g. Tominića po noći napal. A ti tri dni su samo kako prova, zač on mora poč nutar još 21 d. n. Valja najme znat, da je prišlo s Trsta potvrđeno, da on mora poč va pržun 21 dan. Doznali smo, da se je šal najprvo popitat puli Krstića, kako je to va peržune. Krstić mu je dal potrebite informacijoni; ter ki ča ako neče on!? Onputa ga je Pikaroba pital, da ako bi smel zet sobom plucer, zač da ga je strah, da ne bi mogal nogi stepilit. Krstić mu je odgovoril, da mu za sada ne more o tem niš pozitivnega reć, nego, da ča doma pogledat va „codice penale“, pak da ča onputa videt, ako se sme zet sobom va peržun plucer.

Jedan diškors mej Lucijom i Marijom.

Lucija: Bon jorno šinjora! Per dove! Kako je?

Marica: O kunpiri menti, šinjora Lucia, nišam vaš videla jumane de quando.

Lucija: Non mi pijaze, ke me žovete šinjora, perke mi ghe son frajle šinjorina. Non že vero, ter son bastanza jovine?

Marica: Že vero š. Ma istoš non la pol pašar per la šinjorina, ca te da njim rečem, jur la gavarà, k vragu qualche aneto, ter ghe manka tanti denti.

Lucija: Gran koše, ter adešo si pol konprar i denti, e kvesti gujili se fa promenit. Ma kada bude mijo mari avancał, onputa li farò promenit. Lui čapara vela paga, perke se ga fatto prodar za talijana, kvela volta mi portarò klobuk e le rukavice, onputa ču bit šinjorina del dolce si. E dove la ga klobuk koga šte nošila in Kalabrija?

Marica: Go fatto dentro nasadit le kokose.

Lucija: Mijo mari že u nato talijan. Una volta je hital mijo filjo in papa kamenje; kome se diže?

Marica: Saši!

Lucija: Ši si saši, propio kvando se ga fatto muštrat kome piloti in nova riva. Poko poko ge mankava, ke non ge ga fatto razbit la tešta e mijo mari že anda in podestarija tuzit, e la ša koža šu mu odgovorili, da ča zaprit njega, kada nežna švom sinu zapovidat.

Marica (va šebi): Dobro šu mu odgovoreli.

Lucija: Ma mijo mari mu je oproštil, perke ga je poždravil buna šera, e papa ge ga da ankora un bažo.

Marica: La se ga fatto molto bene nautit la nostra lingua del Dante.

Lucija: No no šinjora ne govovim kola vostra Ante, perke non la ša pariar njeute italian.

Marica: O dijo mijo. Non la konošo nostro Dante?

Lucija: La konošo ša la vostra svekrva Ante, la me skuži perke non šo dir italian.

Marica: Ma koša vostru mari ne cita de šera kvela pišme di Dante. Mijo caro Nikoletto sempre cita, ma mi par ke poko razume, perke me kantava, ke una volta ge se ga fatto sanjat, ke jera con Dante in tel pakal, e ke ga višto abašo tuti muli e ga čapa dopo una trepečavina po šmo sli va spidal. La kapiše šinjora?

Lucija: Mi me par ke se ne moremo ružumit va oven žajiku, malo šali ke ča mi skocit svi zubi vauka. Bolje je, da mi govovimo va našem hrvatskon žajiku, majkol nečemo pašat da šmo makake i ljudi nam še nečeju rugat.

Marica: Alora adijo šinjora.

Lucija: Adijo madama. Ti si prava. Ti!

Ki nam je ča poslal.

Uprava „Narodnega lista“ primila je u ime predplate za celu godinu: od gg.: Dr. K. Janežića i Dr. Nika Fabianića po 20 kruna; Andrije Persida, Poljana 19 kruna; Ivana Turčić, Lovran; Leopolda Tominić, c. kr. financijalnog tajnika u Zadru; Josipa Kalokira u Podgradu; Mihovila Bečvar, Marije Mehlihofer, Ivana Stepanek, Opatija, Nikola Pajalić, Berseč, Dr. Rikarda Lenac, odvjetnika, Jurja Žerjavić al Tirolese na Rieci, Ivana Lovrić u Malom Lošinju po 8 kruna; Josipa Krstof, stolara, Ika 5 kruna; Frana Kalokira, Lovran; Andrije Brentin, V. Brgrad, Mihovila Barbić, Poljana; Alberta Albertini, Franciđ, Frana Vlah, Trinajstići 36; Frana Mohorovičić, Jušići 29; Petra Trečić, Sv. Matej po 4 kruna; za pol godine: od gg. Frana Ryšlavi (za II. polugodište); Josipa Kraljić, Sovinjak; Ivana Večerina, Volosko; Miroslav Grossmann, Kastav; Hrvatska Čitaonica, Dubašnica; Frana Mihelić, Kučeli 21; Atrić Josipa, Volosko; Ivana Šepić, Pabri;

Frana Mavrović, Mihotići; Franja Sever, Julijane udove Perčić, Voloska po 4 kruna; Frana Križman, Boljun; Josipa Srdoč Zamet; Ivana Landavac Kastelir; Vaskočić Tome, Sušnjevica; Ivana Tomasić Dragabaška po 2 kruna; Karla Botegaro Tinjan za 3 iztiska 6 krun; Marijane Kvenich, Baška 1 krunu.

Mali razgovori.

M. Zač se ono najviše jadi Zvončina? J. Zač da su mu rekli, da je Kolonelo. M. Neka se čuva, da ne postane gefrajter. J. Ja, ja, zač se lahko pade s konja na tovara.

M. Kako j' Stirnu? J. Vrag mu je. Ji i pije i fuma više nego ja i ti skupa.

M. Bit će neč takovega zač su deli, da je neka večer pojil dvanajst kuhaneh jaj i la-vaduricu kompira i salati. J. Aj štroka.

M. Ke su bile prve besedi, ke je rekla šiora Marija, kada ga je onakovega videla. J. Najprvo je rekla: Ava mane, majko frak! majko novi havelok!

M. Ka je ono neki dan na Voloskem onako z guštom rogi kazala? J. Ona ka ih more pokazat.

I. istarska

radionica opanaka

Podpisani preporuča sl. p. n. občinstvu svoje bogato opskrbljeno skladište svake vrsti opanaka, koje rasprodaje na veliko. Naručbe po mjeri izvadljaju se točno i solidno.

Umjerene cijene. Bez konkurencije.

Mirko Vukelić
-VOLOSKO (Istra).

POZIV

na

IV. glavnu red. godišnju skupštinu

posujilnice u Voloskom

reg. udruga na ograničeno jamčenje,

koja će se održavati

dne 23. marča 1901. u 3 sata pos. p.

u društvu „Bratimstvo“ u Voloskom

sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izvješće ravnateljstva.
2. Izvješće nadzornog odbora.
3. Izbor ravnateljstva, nadzornog odbora i društvenog suda.
4. Zaključak glede uporabe čistoga dobitka.
5. Slučajni predlozi i savjeti.

Godišnji obračun izložen je zadrugarom na uvid u društvenoj pisarni u Voloskom.

Volosko, 6. ožujka 1901.

Ravnateljstvo

posujilnice u Voloskom, registrirane za-
udruge na ograničeno jamčenje.